

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS KESKI-POHJANMAAN SAIRAAHOITOPIIRIN KUNTIEN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (Covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella (pl. Reisjärvi) kaikki sellaiset sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet, joihin osallistuu yli 100 (sata) henkilöä ja joissa

- **1) on käytössä katsomotiloja, joissa kaikille osallistujille ei ole määrätty istumapaikkoja, tai**
- **2) on kyse yleisötilaisuuksiin kuuluvista yhteislaulutilaisuuksista.**

Määräys on voimassa ajalla 15.11. – 5.12.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (447/2021) muun muassa väliaikaisesti lisätty 58 c – 58 i § ja 59 a – 59 e §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti.

Tartuntatautilain 58 c §:n 1 momentin mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettyinä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitetun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytäntöjä koskevat toimintaohjeet; ja
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa säädetyn toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Pykälän 3 momentissa säädetään niistä toimijoista, joita edellä 58 c §:ssä säädetty velvollisuudet koskevat. Pykälän 4–5 momenttien mukaan 1 momentissa säädetty velvollisuudet eivät kuitenkaan koske yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa eivätkä ne saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eikä se saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtävään.

Kyseisen pykälän 7 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käsien puhdistamismahdollisuuden järjestämisestä, asiakkaille ja osallistujille annettavien toimintaohjeiden antamisesta sekä tilojen ja pintojen puhdistamisesta.

Tartuntatautilain 59 a §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d:ssä, 58 h §:n 1 momentissa sekä 58 i §:ssä säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista. Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetään valvonnan toteuttamiseksi tehtävistä tarkastuksista ja 59 c §:ssä toimivallasta antaa määräyksiä ja asettaa pakkokeinoja.

Tartuntatautilain 58 i §:n 1 momentin mukaan EU:n digitaalisen koronatodistuksen tulee kansallisessa käytössä osoittaa henkilön saaneen 16 g §:n 1 momentissa tarkoitetun täyden rokotussarjan vähintään seitsemän vuorokautta aiemmin, negatiivisen koronatestituloksen enintään 72 tuntia aiemmin tai sairastaneen covid-19-taudin enintään kuusi kuukautta aiemmin.

Tartuntatautilain 58 i §:n 2 momentin mukaan jos toiminnanharjoittaja edellyttää toiminnassaan 16-vuotiaalta tai sitä vanhemmalta asiakkaalta ja toimintaan osallistuvalla yleisötilaisuuteen tai tilaan pääsemiseksi 1 momentissa tarkoitetun todistuksen esittämistä, 58 a §:n 2 ja 3 momentin nojalla annetuissa asetuksissa säädettyt asiakkaiden saapumista ja oleskelua, asiakaspaikkojen sijoittamista sekä asiakkaiden puhetta peittävän äänentoiston käyttämistä ja musiikin soittamisen rajoittamista koskevat velvoitteet, sisä- ja ulkotilojen asiakaspaikkamäärärajoitukset sekä aukiolo- ja anniskeluaikarajoitukset

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

taikka 58 tai 58 d §:ssä tarkoitetuissa covid-19-taudin leviämisen estämiseksi tehdyissä päätöksissä asetetut osallistujamäärää koskevat rajoitukset tai osallistujien sijoittumista koskevat veloitteet eivät koske kyseistä yleisötilaisuutta, tilaa tai toimintaa. Jos kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tai aluehallintovirasto on kieltänyt yleisötilaisuuden järjestämisen 58 §:n nojalla kokonaan, todistuksen esittämisellä ei kuitenkaan saa poiketa päätöksessä asetetuista rajoituksista. Jos asiakas tai osallistuja ei esitä todistusta, toiminnanharjoittajan tulee evätä pääsy yleisötilaisuuteen tai tilaan.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan muu uuden koronavirustyyppin aiheuttama vaikea infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Valtakunnallinen ohjaus

Koronaepidemian hallintaa on Suomessa ohjattu sosiaali- ja terveysministeriön Hybridistrategian toimintasuunnitelmalla ja ohjaukskirjeillä. Näissä on annettu paikallisille ja alueellisille viranomaisille toimenpideohjeita epidemian eri vaiheisiin.

Valtioneuvosto on 9.9.2021 periaatepäätöksellään STM/2021/170 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön päivitettyä toimintasuunnitelmaa COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseksi 2021–22, joka on julkaistu 21.9.2021. Tähän liittyen sosiaali- ja terveysministeriö on kirjeellään 23.9.2021 (VN/22887/2021) ohjannut tartuntatautilain toimeenpanosta vastaavia viranomaisia suositusten ja rajoitusten epidemiologisesti tarkoituksenmukaisessa käytössä. Sosiaali- ja terveysministeriö 13.10.2021 antamallaan kirjeellä (VN/22887/2021-STM-23) jatkanut 23.9.2021 annetun ohjauksen voimassaoloa 7.11.2021 saakka.

Sosiaali- ja terveysministeriön päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan kohdennettujen suositusten ja torjuntatoimien kohteina ovat tilat, tapahtumat ja toiminnot, joissa viruksen leviämisen riskien voidaan perustellusti katsoa olevan koholla. Toimet ovat pääsääntöisesti paikallisia tai alueellisia. Olennaista paikallisessa tilanteessa on kiinnittää huomiota rokottamattomiin väestöryhmiin, vakavalle tautimuodolle erityisen alttiisiin ryhmiin sekä hoidon tarpeen-

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

muutoksiin. Taudin leviämisen merkitystä ja vaikutuksia on arvioitava erityisesti lääketieteelliseltä kannalta sen suhteen, millaisen riskin se aiheuttaa yksilöiden hengelle ja terveydelle, mutta myös heidän laajemmalle hyvinvoinnilleen ja muille palvelutarpeilleen sekä perusoikeuksien toteutumiseksi. Päätöksenteossa huomioidaan lapsen edun ensisijaisuuden periaate. Mikäli paikallisella tasolla syntyy tai uhkaa syntyä erityistilanne, jossa taudin laaja leviäminen väestöryhmien keskuudessa muodostaa ilmeisen riskin sille alttiiden ihmisten terveydelle ja kokonaishyvinvoinnille sekä välillisten vaikutustensa kautta laajemmille yhteiskunnallisille haitoille, on syytä ryhtyä kohdennettuihin tehostettuihin toimenpiteisiin tämän estämiseksi.

Toimintasuunnitelman mukaan rajoitusten on oltava välttämättömiä ja oikeasuhtaisia ja soveltuvien osin perustua riskipotentialiin (riskien hierarkian) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen riskipotentialin arviointimalliin. Vain merkittävimmän kokonaisriskin omaavat toiminnot ovat ensisijaisia rajoittamisen kohteita, mikäli hallintopäätökseen perustuvat rajoitukset ovat välttämättömiä. Ottaen huomioon asiantuntijatieto, joka liittyy niissä tapahtuvien tartuntojen mahdollisuuteen sekä tartuntojen leviämisen ja vakavien tautimuotojen estämiseen erilaisiin tartuntariskin vähentämiskeinoin, voi olla perusteltua rajoittaa valittuja toimintoja painotetusti ja kokonaisuudessaan, mutta tarkoin kohdennetusti. Mikäli tarkoitus voidaan uudessa tilanteessa tehokkaasti saavuttaa verrattain lyhytkestoisella mutta tiukalla täsmärajoituksella, se voi olla kokonaisvaikutuksiltaan hyväksyttävämpi vaihtoehto kuin edes paikallisesti pitkäjaksoisemmaksi muodostuva mutta hienosyisesti ja osittain rajoitettu osittainen rajoitus. Rajoitusten tilannekohtaisesti valittuna ja painotettuna kohteena voisivat olla ajantasaiseen epidemiologiseen ja lääketieteelliseen tietoon perustuen tietyt tilaisuusmuodot ja ravitsemistoiminnan muodot. Kokonaisriskiltään vähäiseen toimintaan ei suositella kohdennettavaksi rajoituksia. Kohtalaisen riskin toimintaan suositellaan kohdennettavaksi suojattaville väestöryhmille painotettua informaatio-ohjausta.

Valtakunnallinen epidemiatilanne

Koronaepidemian valtakunnallinen tilannekuva päivitetään viikoittain Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) verkkosivuille. THL:n laaja seurantaraportti julkaistaan Hybridistrategian seurantaraportit -verkkosivuilla joka toinen viikko torstaisin.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

STM–THL tiedotteen 11.11.2021 mukaan Suomessa koronarokotusten kohdeväestöstä, eli 12 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista, 86 prosenttia on saanut vähintään ensimmäisen rokoteannoksen ja 80 prosenttia kaksi rokoteannosta 10.11.2021 mennessä. Tiedotteen mukaan tämän tavoitteen saavuttaminen ei kuitenkaan yksin riitä kääntämään tartuntoja ja sairaalahoidon tarvetta laskusuuntaan.

Rokotus suojaa erittäin hyvin vakavalta koronavirustaudilta ja auttaa suojaamaan myös läheisiä. Erikoissairaanhoidon joutumisen riski on merkittävästi suurempi rokottamattomilla kuin kaksi kertaa rokotetuilla. Elo-lokakuussa 2021 rokottamattomat ovat joutuneet koronavirustartunnan vuoksi erikoissairaanhoidon 19 kertaa useammin kuin kaksi kertaa rokotetut.

Uusia koronatartuntoja on ilmaantunut Suomessa kahden viimeksi kuluneen viikon aikana (25.10.–7.11.) 167 sataatuhatta asukasta kohden, mikä on noin 26 prosenttia enemmän kuin näitä edeltävien kahden viikon aikana (11.–24.10.), jolloin tartuntoja ilmaantui 133 sataatuhatta asukasta kohden. Viikolla 44 koronataapauksia todettiin noin 5100, kun kolmella edeltävällä viikolla tapauksia oli noin 3700–4200 viikossa.

Viikolla 44 erikoissairaanhoidon vuodeosastoille tuli yhteensä 119 uutta koronaviruspotilasta. Viimeisen viiden viikon aikana uusien erikoissairaanhoidon vuodeosastoille tulleiden koronaviruspotilaiden viikoittainen määrä on vaihdellut 110 ja 135 potilaan välillä. Tehohoitoon tuli viime viikolla 20 uutta koronaviruspotilasta. Tehohoitoon tulleiden viikoittainen määrä on vaihdellut 13–28 välillä viimeisen viiden viikon aikana.

Viikon 44 lopussa erikoissairaanhoidossa oli yhteensä 140 potilasta, joista 107 oli hoidossa vuodeosastoilla ja 33 teho-osastoilla. Koronaviruspotilaita oli erikoissairaanhoidossa enemmän kuin viikon 43 lopussa, jolloin potilaita oli yhteensä 115 (91 oli hoidossa vuodeosastoilla ja 24 teho-osastoilla). Viimeisen kuukauden aikana sairaalahoidon kuormitus on pysynyt keskimäärin samalla tasolla. Tautiin liittyviä kuolemia oli 27.10. mennessä ilmoitettu Tartuntatautirekisteriin yhteensä 1 212.

Viime viikolla koronavirustestejä tehtiin koko maassa yli 83 000. Määrä on hieman suurempi kuin kahdella edellisellä viikolla, jolloin testejä tehtiin noin 76 500–79 500 viikoittain. Viime viikolla testatuista näytteistä 6,2 prosenttia oli positiivisia. Osuus on kasvanut verrattuna viikkoon 43, jolloin lukema oli 5,2 prosenttia. Viikkojen 41 ja 42 lukemat olivat tasoa 4,5–4,8 prosenttia.

Epidemiatilanne Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella ja saadut asiantuntija-arviot

Alueet antavat sairaanhoitopiirien johdolla oman kokonaisarvionsa epidemiatilanteesta viikoittain. Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on ollut 13.10.2021 lähtien epidemian leviämisvaiheessa. THL:n 11.11.2021 ilmoittama 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden oli Keski-Pohjanmaalla 308. Tartuntoja on edeltävän kahden viikon aikana todettu yhdeksässä (82 %) alueen kunnassa, joista viidessä ilmaantuvuusluku on päälle 100.

Aluehallintovirasto on saanut 5.11.2021 Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä kirjallisen lausunnon, jossa esitetään sairaanhoitopiirin arvio alueen covid-19-tilannekuvasta ja sen näkemykset epidemian hillitsemiseksi tarvittavista alueellista rajoitustoimenpiteistä.

Sairaanhoitopiiri toteaa lausunnossaan, että mikäli aluehallintoviranomainen näkee tarpeelliseksi asettaa alueelle tartuntatautilain 58 §:n mukaisia rajoituksia, tulisi niiden koskettaa koko aluetta ja kestää vähintään 3 viikkoa. Yhtenäisen asiointialueen vuoksi heikon epidemiatilanteen arvioidaan aiheuttavan merkittävän uhkan myös niiden kuntien alueella, joilla COVID-19 tartuntojen määrä on toistaiseksi pysynyt maltillisena.

Lausunnon mukaan koronavirustartuntoja on viime viikkojen aikana todettu ympäri maakuntaa, ja tartuntalähteet ovat moninaisia. Tartuntojen ilmaantuminen antaa tällä hetkellä vaikutelman endeemisestä leviämisestä väestössä, joskin tartuntalähteet pystytään vielä selvittämään noin 84 %:ssa tapauksista. Alueella todettiin lokakuussa yhteensä 354 koronatartuntaa, mikä on kuukausikohtainen ennätys koko pandemia-aikana. Viikkotasolla tartuntamäärien nousu on jatkunut huolimatta tartuntatautilain 58 c 5:n mukaisista toimenpiteistä sekä muista alueella voimassa olevista suosituksista. Tartuntojen jäljitystä on pyritty alueella tehostamaan STM:n suosituksen mukaisesti.

Lausunnon mukaan tapausmäärät ovat olleet edelleen nousussa. Viikon 42 aikana alueella ilmeni yhteensä 96 ja viikon 43 aikana yhteensä 112 uutta tautitapausta. Koska lokakuun aikana todetuista tartunnoista 5,0 % on johtanut sairaalahoidon tarpeeseen, sairaanhoitopiiri arvioi ajankohtaisen ilmaantuvuuden johtavan arviolta 11 uuteen hoitotapaan erikoissairaanhoidossa. Koronapotilaita on ollut lokakuun 2021 aikana hoidossa erikoissairaanhoidon vuodeosastolla päivittäin useita. Tilanne aiheuttaa myös hoitovajetta vaarantaen muiden potilasryhmien oikea-aikaisen ja hoitotakuun mukaisen hoidon. Sairaalan korostuneen kuormituksen lisäksi myös alueen terveyskeskusten

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

vuodeosastot sekä ikääntyneiden pitkäaikaishoidon paikat ovat täynnä. Tilanne on henkilöstöressurin näkökulmasta huolestuttava.

Tartunnat leviävät tällä hetkellä etenkin lapsissa ja nuorissa sekä heidän vanhemmissaan. 76 % tartunnoista on tullut rokottamattomille ja 24 % kahden rokotuksen saaneille. Suurin osa tapauksista on tullut samassa taloudessa oleville (57 %). Sairaanhoidopiirin näkemys on, että vaikka tartunnat eivät menneellä viikolla pääsääntöisesti tulleet kokoontumisista, merkittävän tartuntavaaran sisällään pitävät kokoontumiset tuovat merkittävän riskin tartuntojen hallitsemattomalle leviämiselle alueella.

Sairaanhoidopiirin mukaan alueen tartunnanjäljitys on tällä hetkellä kantokyvyn äärirajoilla eikä toimi enää yksin riittävän tehokkaasti hillitsemään epidemian kasvua. Tartunnan jäljityksen resurssoinnin lisääminen nykyisestä tarkoittaisi ei kiireellisten perusterveydenhuollon toimintojen supistamista. Tartuntamäärien ollessa päivittäin yli 15–20 todettua tartuntaa, sairaalahoidon kasvuun on edelleen varauduttava. Tämä aiheuttaa myös hoitovajetta vaarantaen muiden potilasryhmien oikea-aikaisen ja hoitotakuun mukaisen hoidon. Sairaalan korostuneen kuormituksen lisäksi myös alueen terveyskeskusten vuodeosastot sekä ikääntyneiden pitkäaikaishoidon paikat ovat täynnä. Tilanne on henkilöstöressurin näkökulmasta huolestuttava. Mikäli tartuntojen määrä alueella edelleen kasvaa nykyisestä, voi tämä vaarantaa terveydenhuollon kantokyvyn

THL:n tilaston 11.11.2021 mukaan alueen koronarokotuskattavuus on kohdeväestössä eli 12 vuotta täyttäneillä maan parhaimpia (2. annoksen saaneita on 80,7 %). Väestön ikäjakaumasta johtuen alueen koko väestön rokotuskattavuus on kuitenkin maan keskiarvoa huonompi (2. annoksen saaneita on 69,2 %).

Valtioneuvoston asetukseen perustuvat ravitsemisliikkeiden rajoitukset tulivat Keski-Pohjanmaalla voimaan 22.10.2021. Alueella on voimassa myös useita epidemian rajoittamiseen tähtäviä suosituksia, mm. laajaa maskin käyttöä suositellaan yli 12 vuotta täyttäneille ja 18.10.2021 annettiin etätyösuositus, joka on voimassa 31.12.2021 asti. Alueella on myös suositus järjestää yksityistilaisuudet terveysturvallisesti ja mahdollisimman pienimuotoisesti. Myös alueen tapahtumajärjestäjiä on ohjattu aktiivisesti terveysturvalliseen toimintaan.

Johtopäätös

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja COVID-19-tartuntojen leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa on välttämätöntä.

Hybridistrategian toimintasuunnitelman oikeudellisen tilannearvion osalta todetaan, että tartuntatautilaki edellyttää viranomaisilta välittömiin toimiin ryhtymistä sen jälkeen, kun tieto torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä on saatu. Viranomaisten toimien tulee olla ripeitä ja tilannetta ennakoivia. Rajoitustoimenpiteiden käyttö edellyttää kokonaisvaltaista arviointia, jossa päätöksiä punnitaan epidemiologisten, sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten suhteen sekä suhteessa perusoikeuksiin. Perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään julkiselle vallalle velvoite turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistää väestön terveyttä. Lisäksi julkisen vallan tulee perustuslain 7 §:n mukaisesti turvata oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset ohjaavat rajoitusten laajuutta ja sisältöä. Olenamista ovat vaatimukset rajoitusten hyväksyttävyydestä ja oikeasuhtaisuudesta sekä rajoitusten tarkkarajaisuus, täsmällisyys ja säätäminen lailla siltä osin kuin kyse on vapauksien rajoittamisesta.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukainen välttämättömyysarvio on kokonaisharkintaa, jossa yksin koronatartuntojen ilmaantuvuusluvulle tai muulle yksittäiselle tekijälle ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä.

Rajoitusperusteiden tulee olla hyväksyttäviä ja rajoitusten suhteellisuus- ja tarkoitussidonnaisuusperiaatteiden mukaisia. Saadun selvityksen perusteella Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella voimassa olevat viranomaisten suositukset ja rajoitukset eivät ole riittäneet turvaamaan alueen terveydenhuollon kantokykyä ja epidemian hallintaa. Siten potilaiden hyvä hoito sekä hoitavan henkilökunnan työkyvyn säilyminen vaarantuvat.

Tällä päätöksellä rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin asiantuntija-arvioiden sekä saadun ohjauksen perusteella on välttämätöntä. Hybridistrate-

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

gian toimintasuunnitelman mukaisesti epidemian torjuntatoimet ovat aikaisempaa rajatumpia niin kohteeltaan, sisällöltään, kestoltaan kuin alueeltaan, ja kohdennetaan ja painotetaan rajoitettavan kohteen riskipotentiaalin mukaisesti. Aluehallintovirasto on hyödyntänyt Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen 1.10.2021 julkaistua riskipotentiaalin arviointitaulukkoa erityisen riskialttiiden ja vähäriskisten tilanteiden ja ympäristöiden tunnistamisessa. Koska arviointitaulukko ei kuitenkaan pyri olemaan kaiken kattava, vaan suuntaa antava, päätöstä ei kohdisteta yksinomaan taulukossa eriteltyihin esimerkkeihin merkittävän riskin tilaisuuksista. Päätös kohdistetaan epidemiologiseen ja lääketieteelliseen tietoon perustuen sellaisiin yleisötilaisuuksiin, joissa koronatartunnan ja tartuntojen leviämisen riskipotentiaali arvioidaan merkittäväksi. Välttämättömyysharkinnassa on huomioitu myös rajoituksen yhteiskunnalliset vaikutukset ja kansallisen hybridistrategian linjaus, jonka mukaan rajoitustoimenpiteitä toteutetaan vain, mikäli niillä saavutettava kokonaishyöty todennäköisesti ylittää niistä aiheutuvat haitat.

Edellä mainituista syistä on välttämätöntä tällä päätöksellä antaa yleisötilaisuuksia koskeva kokoontumisrajoitus Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueelle (pois lukien Reisjärvi) koronaviruksen laajemman leviämisen ehkäisemiseksi, riskiryhmien suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi. Kuntien tekemillä päätöksillä on paikallisen tilanteen vaatiessa mahdollista tiukentaa tai täydentää aluehallintoviraston määäämiä rajoituksia. Jos epidemiologinen tilanne alueella tai valtakunnallinen arvio rajoitusten tarpeesta olennaisesti muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstään uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla (pois lukien Reisjärvi).

Tartuntatautilain 58 i §:n mukaisesti toiminnanjärjestäjän on mahdollista ottaa käyttöön EU:n digitaalinen koronatodistus eli niin sanottu koronapassi. Toiminnanharjoittaja saa edellyttää koronatodistuksen esittämistä 16-vuotiaalta tai sitä vanhemmalta asiakkaalta ja toimintaan osallistuvilta.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1 §, 8 §, 58 §, 59 a-c §:t ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 § ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Eeva Mäkinen, puh. 0295 018 786, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Ylijohtaja

Marko Pukkinen

Aluehallintoylilääkäri

Eeva Mäkinen

LIITTEET

Lista kunnista, joita päätös koskee

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston Vaasan päätoimipaikassa 5.12.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä

Alueen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt

Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Pohjanmaan poliisilaitos

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSSAVI/17067/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/17067/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mäkinen Eeva 12.11.2021 14:34

Ratkaisija Pukkinen Marko 12.11.2021 14:36